

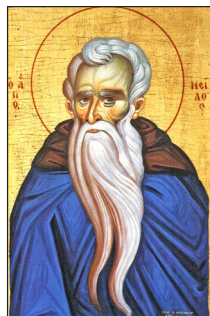

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Ἀνατολῆς

Ὁ Ὅσιος Νεῖλος ὁ Ἐριχώτης, ἀνακαινιστὴς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Γηρομερίου* † 16ῃ Αὐγούστου (περ. 1335)

Ὁ Ὅσιος Νεῖλος ἦταν συγγενὴς τοῦ Αὐτοκράτορος Θεοδώρου Α΄ Λασκάρεως (1204-1222), ὁ ὁποῖος ἐβασίλευε στὴν Νίκαια μετὰ τὴν Ἄλωσι τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τοὺς Σταυροφόρους.

Προκειμένου νὰ ἀποφύγη τὶς πιέσεις τῶν Λατίνων στὴν Πρωτεύουσα, ἐγίνε Μοναχὸς στὴν Ἱερὰ Μονὴ τῶν Ἀκοιμητῶν, ὅπου ἐζήση μέχρις ὅτου οἱ Βυζαντινοὶ ἀνεκατέλαβαν τὴν Κωνσταντινούπολι (1261), χάρις στὶς νίκες τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Βατάτζη τοῦ Ἐλεήμονος († Μνήμη: 4ῃ Νοεμβρίου, βλ. [ἐδῶ](#)).

Ὁ Νεῖλος τότε ἀνεχώρησε γιὰ Προσκύνημα στοὺς Ἁγίους Τόπους καὶ ὅταν ἐπέστρεψε μετὰ ἀπὸ ἀπουσία ἑξὶ ἐτῶν, μετέβη μὲ ἕνα Γέροντα νὰ ἐπικρίνη τὸν Αὐτοκράτορα Μιχαὴλ Η΄ Παλαιολόγο (1259-1282) γιὰ τὴν φιλο-λατινικὴ πολιτικὴ του. Συνελήφθησαν καὶ ἐγκατελείφθησαν στὸ μέσον τοῦ πελάγους σὲ ἀκυβέρνητο πλοῖο. Ἀφοῦ ταλαιπωρήθησαν ἐπὶ σαράντα ἡμέρες, τὰ κύματα τοὺς ἐβγαλαν στὴν Μονὴ Ἰβήρων τοῦ Ἄθω, ὅπου ὁ Ὅσιος Νεῖλος παρέμεινε τρία ἔτη ὡς ἀπλὸς θυρωρός.

Ἀνακλήθηκε στὴν Κωνσταντινούπολι ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Ἀνδρόνικο Β΄ Παλαιολόγο (1282-1328), ὅπου ὁ Ἅγιος ἐντυπωσιάσε τὴν Αὐλή.

* * *

Ἐπειδὴ ὁμως δὲν ἐπιθυμοῦσε νὰ ἀφεθῆ στὶς μάταιες μέριμνες τοῦ κόσμου τούτου πραγματοποίησε συντόμως ἕνα δεῦτερο Προσκύνημα στοὺς Ἁγίους Τόπους.

Μετὰ τὴν Παλαιστίνην, διήλθε ἑπτὰ ἔτη στὸ Ὑoros Σινᾶ καὶ κατόπιν διέμεινε σὲ διάφορα Μοναστικὰ Κέντρα τῆς Ἀνατολῆς, ἐπισκεπτόμενος τὴν Ρόδο, τὴν Κύπρο, τὴν Κρήτη, τὴν Πελοπόννησο καὶ τὰ Ἰόνια Νησιά.

Μετὰ ἀπὸ δεκαεπτὰ ἔτη ἱεραποδημίας (περὶ τὸ 1310), ἔφθασε στὴν Ἑπειρο καὶ ἐγκαταστάθηκε σὲ ἓνα ἀπομονωμένο μέρος, πλησίον τῆς παραθαλασσίας ἀρχαίας πόλεως Ὠρικὸν στὸν κόλπο τῆς Αὐλῶνος, ὅπου γιὰ δέκα ἔτη ἀντιμετώπισε μὲ ἀνδρεία τὶς δύσκολες φυσικὲς συνθήκες καὶ τὶς ἐπιθέσεις τῶν δαιμόνων.

Διωγμένος ἀπὸ τοὺς πειρατὲς καὶ τὶς ἐπιδρομὲς τῶν Ἀλβανῶν, ἀνεχώρησε πρὸς τὰ νότια σὲ ἓνα σπήλαιο τῆς Θεσπρωτίας, στὴν περιοχή τῆς Ἑγουμενίτσας, μὲ δύο μαθητές, τὸν Γεράσιμο καὶ τὸν Καλλίνικο.

* * *

Μία νύκτα, εἶδαν ἓνα φῶς, τὸ ὁποῖο τοὺς ὠδήγησε στὰ ἐρείπια τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γηρομερίου, ἡ ὁποία εἶχε ἰδρυθῆ στὸς χρόνους τοῦ Ἡρακλείου (Ζ' αἰ.) καὶ εἶχε ἐγκαταλειφθῆ κατὰ τοὺς Διωγμοὺς τῆς Εἰκονομαχίας καὶ στὴν ὁποίαν ἀνεκάλυψαν μία Εἰκόνα τῆς Θεοτόκου Ὁδηγητριάς, ἡ ὁποία εἶχε σωθῆ ἀπὸ θαῦμα.

Χάρις στὴν οἰκονομικὴ ὑποστήριξι τοῦ Δεσπότη τῆς Ἑπείρου, Ἰωάννου Ἀψαρᾶ, καὶ ἄλλων ἀρχόντων, ὁ Ὅσιος Νεῖλος ἀνεκαίνισε τὸ Μοναστήρι, πρὸς σωτηριάν πλήθους Μοναχῶν, οἱ ὁποῖοι συνήχθησαν, γιὰ νὰ ζήσουν ὑπὸ τὴν καθοδήγησί του (περὶ τὸ 1330).

Ὅταν ἔφθασε σὲ μεγάλη ἡλικία, ἄφησε τοὺς μαθητές του μία θαυμαστὴ *Διαθήκη*, στὴν ὁποία τοὺς προέτρπε νὰ παραμείνουν σταθεροὶ στὴν Ὁμολογία τῆς Ἀληθινῆς Πίστεως καὶ στὶς ἅγιες Μοναχικὲς Παραδόσεις καὶ ἐμπιστεύθηκε τὴν καθοδήγησι τῆς Ἀδελφότητος στὸν μαθητὴ του Ἡσαΐα.

Κατόπιν ἀποσύρθηκε σὲ μία πλησιόχωρη Σκήτη, γιὰ νὰ προσεύχεται ἀπερίσπαστος. **Ἐκεῖ** ἐκοιμήθη ἐν εἰρήνῃ (περὶ τὸ 1335).

(*) Ἀρκετὲς πληροφορίες γιὰ τὸν Βίο τοῦ Ὁσίου Νεῖλου δίδει ἡ *Διαθήκη* του, ὅπου ὁ Ὅσιος ὑπογραμμίζει τὴν ἀφοσίωσί του στὴν Πίστι τῶν Συνόδων καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων. **Ὀλίγο** μετὰ τὴν Κοίμησί του, τὸ Μοναστήρι ἐγίνε Σταυροπηγιακό, ἐξαρτώμενο ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως, ἐπίσης δέ, Ἑδρα Ἐπισκοπῆς.

+

Τῶ δὲ ἐν Τριάδι Παναγῶ Θεῶ, τῶ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ, προσκύνησις καὶ εὐχαριστία, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!